—Քաջ ընթերցիր ո՛վ դու տղայ, զիս գոյացոյց Էնն Աստուած,
Ա՛յն ինչ ընդիս և ընդ խաւար սահման եդեալ բաժանեաց։
Զիս անուանեաց տիւ գեղեցիկ, իմ հակառակն է խաւար,
Որ տրտմագին իւր մրթութեամբ ծածկէ պատէ զմեր աշխարհ։
Ծածկագիտին երբ զայս տեսեալ ետ ի յՈղիմպ ըզլուսին,
Գոլ փարատիչ ըզմթութիւն խաւարագգեստ զիշերին։
Իսկ ի տունջեան լուսացնցուղ և պերճալոյս ձեզ արփին,
Իւրով չքնաղ ճառագայթիւք ջահ լուսատու է երկրին։
Զայս օրինակ լուսաւորես ըզմեզ մրուայլ մեր մրտաց,
Ի գիտութիւն ճշմարտութեան, ո՛վ Վեհափառ Հայր բազմաց։
Ի խաւարէ անդրադարձցուք ի լոյս փառաց գիտութեան,
Թէ ո՛չ դառնամք, ճշմարտապէս որդի լիցուք կորստեան։

Ընդ երբ. դոռ. Ադգ. Հոգ.
Դոկ. Գրիգորեանց։

Մելիքէթ Գալանդարեանց։

է շ--ի

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Նորին Վեհ. Օծութիւնն Արբաղնադոյն Կաթուղիկոս ամենայն Հայոց Տ. Տ. Գէորգ Դ. ի 5-ն ամսոյս վերադարձաւ ի Տփխիսայ, և յ9-ն եհաս ի Մայր Աթոռս ի Ս. Էջմիածին։

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻՆ ՋԱՒԱԼԵԱՆՑ

Գեր. Սարգիս Արք Եպիսկոպոս Հասան-Ջալալեանց՝ թեմական — Առաջնորդ Արցախոյ վիճակին՝ որ Խօթայ Վանուց հողոց համար եկած էր ի Տփխիս, ի 5-ն ամսոյս վերադարձաւ ի Տփխիսայ և ուղևորեցաւ դէպ ի Նուխի։

ՆԵՐՈՒՄՆ

Մի քանի անակնկալ պատճառներով՝ —որոց ի կարգին է և Տպարանի աշխատաւորաց ոմանց տենդիւ, ոմանց աչքացաւով և այլ տկարութեամբք տառապելը, —ի Յուլիս ամսոյ սկսեալ ամսագրոյս կանոնաւոր ընթացից արգելքներ յառաջացան, որով Արարատը որոշեալ ժամանակներէն բաւական յետոյ կհասանին ի ձեռս բաժանորդաց, ինչպէս և այս անգամ ներկայ ամսագիրս կընդունին բաժանորդք Հոկտեմբերի Արարատայ հետ։

Կյուսամք որ մեր սիրելի Ազգայինք ներումն կշնորհեն մի ժամանակ ակամայ յետաձգութեանց համար։

ՀՆՏԱԽՏ

Անցեալ Սեպտեմբեր ամիսէն սկսեալ ի Հին-Նախիջևան և ի շրջակայսն և ի Շարուր թեթև հնտախտի նշաններ երևեցան մերթ ընդմիջելով մի կամ երկու եօթնեկօք, և սակաւաւոր անձինք ի մահ մատնուեցան։

Գոհութեամբ կը հրատարակեմք՝ զի այժմ հնտախտն անհետացած է ի նոյն կողմանս։

ԳԻՈՐԳ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Մայր Աթոռոյս միաբան և Պետս. և Նոր-Նախիջև. վիճակին Կառավարիչ Գէորգ Արք Եպիսկոպոս Մկրտչեան Երևանցի առ Աստուած փոխեցաւ ի 23-ն անցեալ Հոկտեմբեր ամսոյ ի Վիշնև, և մարմինն ամփոփեցաւ ի գերեզմանի ի գաւիթ Եկեղեցւոյ տեղւոյն։

Հանգուցեալը արդէն երկար տարիներէ ի վեր ծանր հիւանդութեամբ կը տառապէր, և տարուան մեծ մասը գրեթէ անկողնոյ մէջ կանցուցանէր։

Ազնիւ և հեզ բնաւորութեան տէր էր. գիտէր լաւ եկեղեցական երաժշտութիւն։ Ժբաղդաբար անձնական անբմբերելի հիւանդութիւնն արգելք եղան ազգի և Եկեղեցւոյ մեծամեծ ծառայութիւնք մատուցանելոյ։

Նոնաւ ի 1812 փրկ. թուականին, և ի 1832-ն ընդունուեցաւ ի Յառանգ. Վարժարանի Մայր Աթոռոյս, ուր ուսաւ ազգային գրականութիւն և եկեղեցական գիտութիւնքը ց 1836 ամն։

Ի 1835 թուականին ի Հաքարիա Արքեպիսկոպոսէ Վուկասեանց ձեռնադրուեցաւ Միսասարկաւագ, և ի 1836-ն ի Յովսէփ Արքեպիսկոպոսէն Տէր—Մարուքեանց արժանացաւ Աւագ Սարկաւագ օրհնուելոյ։

Ի 1843 թ. Երբեմն Պարսկաստանի և Հնդկաստանի Առաջնորդ Յովհաննէս Արք եպիսկոպոսն Սուրէնեանց ձեռնադրեց զնա Կուսակրօն քահանայ ի Ս. Ամենափրկիչ վանս Նոր—Ջուղայու, որոյ մօտ ի սպասաւորութեան կրգտանուէր նա։

Ի 1852 թուին փոխադրեցաւ ի վանուցն Ջուղայու ի Մայր Աթոռս ըստ անօրէնութեան լուսահոգի Ներսէս Կաթողիկոսի, և նշանակեցաւ անդամ Վանքական Տնտես. Կառավարութեան, զոր վարեց ց 1856 ամն։

Նոյնպէս 1852 թուին ընկալաւ Իշխանութիւն Նայրագոյն Վարդապետութեան, և ի 1856-ն ստացաւ Վարդապետական խաչ յաղագս անձնանուէր և հաւատարիմ ծառայութեանցն։

Կարգեցաւ Ս. Էջմիածնի Սինոդի անդամ ի 12-ն Յունվարի 1857 ամի. և անօրէնութեամբ Սինոդի նոյն պաշտօնի հետ վարեց Ս. Էջմիածնի գանձապետութիւնը մինչև ցվերջ Սեպտեմբերի 1859 ի։

1859 ի Դեկտ. ամսոյ վեցին արժանացաւ Եպիսկոպոսական աստիճանին ձեռնադրուելով Լուսահոգի Մատթէոս Կաթողիկոսէն։

1860 թ. Յուլիսի մէջ Մատթէոս Կաթողիկոս կարգեց զնա առժամանակեայ Կառավարիչ Շամախւոյ վիճակին, և անձնական ծանր հիւանդութեան համար ի 1862 թուականին արձակեցաւ նոյն պաշտօնէն և վերադարձաւ ի Ս. Էջմիածին, ուր կվարէր Սինոդի անդամութեան պաշտօնը մինչև ց 1868 թ։ Յորում Վեհ. Տ. Տ. Գէորգ Կաթողիկոս կարգեց զնա Պետս. և Նոր-Նախիջևանի վիճակին կառավարիչ; որ նոյն պաշտօնի մէջ ցներկայ թուականս մնալով կնքեց իւր կենաց ընթացքը։

Ս. ԳԵՂԱՐԴ

Անցեալ Հոկտեմբեր ամսոյ վերջերում յԵրևան և ի մերձակայսն եւս երևեցաւ հնտախտ, և 15—20 անձինք Հայերէն, ինչպէս 150—200 անձինք եւս այլազգներէն զոհ տարաւ: Ամենայն տեղ ըստ մեծագոյն մասին Թուրքերը և Պարսիկները ճարակ կը լինէին հնտախտին՝ ինչպէս նաև Էջմիածնայ գաւառին մէջ:

Ուստի ըստ թախանձագին խնդրանաց Երևանաբնակ մերազնէից և այլազգեաց՝ Երևանայ փոխ. — Թեմակալ Գեր. Մկրտիչ Արք Եպիսկոպոս մեծ և երևելի հանդիսիւ տարաւ զՍ. Գեղարդն ի Մայր Աթոռոյս յԵրևան յ7-ն ամսոյս:

Ս. Գեղարդի հետ գնացին Արժ. Գրիգոր Գառնակերեան և Գրիգոր Տէր-Մաթէոսեան Վարդապետք:

Նոյն հանդիսի մէջ տեսանելոյ արժանի էր բաց ի մերազնէից՝ այլազգեաց Քրիստոնէից և Մահմետականաց բազմութիւնը և ջերմեռանդութիւնը, բազումք բոկոտն և գլխիբաց և արտասուաց հեղեղներ կը հոսէին յականողեաց:

Քանաքեռցիք եւս մեծահայց թախանձանօք խնդրեցին զՍ. Գեղարդ, և արժանաւոր հանդիսիւ տարուեցաւ անդր յԵրևանայ:

Ի 21-ն ամսոյս բերելով զՍ. Գեղարդն Երևանէն ի Վաղարշապատ, ըստ պաղատանաց և ջերմեռանդութեան ժողովրդեանն՝ մի գիշեր մնաց ի Ս. Եկեղեցի գեղջս, և ի յաջորդ աւուրն սովորական մեծ և շքեղ հանդիսիւ Միաբանութեանս ընդունեցաւ ի Մայր Աթոռս:

ՑՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ
Ի ՆՊԱՍՏ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՅՍ

(Շարունակութիւն:)

Ի ՎԻՃԱԿԻՆ ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԱՅ

Հասարակութիւն Գօմարէկ գեղջ	4
Պօղոս քահանայ Վարդապետեան	5
Հասարակութիւն Մեծ-Խէնչալի և Գօմարէկ գիւղօրէից	5
Վարդան քահանայ Գալստեան ի Խօրենիայ գեղջ	3
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	3
Վարդան քահանայ ի փոքր Խէնչալի գեղջ	2
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	2
Թաթէոս քահանայ Տէր Մանուէլեանց ի Տելիփ գեղջ	4
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	4
Բարթուղիմէոս քահանայ Տէր Յովհաննիսեան	2
Ներսէս քահանայ Ասլանեանց ի Մամզարայ գեղջ	2
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	3
Յակոբ քահանայ Միքայէլեան ի Մեծ Գեօնտիւրէ գեղջ	6
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	5
Յարութիւն քահանայ Վարդապետեան ի փոքր Գեօնտիւրէ գեղջ	3
Հասարակութիւն Նոյն գեղջ	5
Մարտիրոս քահանայ Մ. Յովսէփեան ի Տատէշ գեղջ	2
Մկրտիչ քահանայ Մկրտչեան և Սարգիս քահանայ Փերմանեանց Պիչայ գեղջ	4
Յակոբ քահանայ Միքայէլեան ի Կարծախ գեղջ	2
Յովհաննէս քահանայ Սարկաւեանց Կարծախ գեղջ	2
Յարութիւն քահանայ Իշխանեանց և Գաբրիէլ քահանայ Մկրտչեան ի Վաչեան գեղջ	6
Հասարակութիւն Վաչեան գեղջ	10